

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartók és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítottak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai öngyelöző szövetkezet”, a „Csaktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . . . 4 forint
Fél évre . . . . . 2 forint
Negyed évre . . . . . 1 forint
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések meg elfogadtak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein és Király, Iró, Réceben: Schalkó H., Dukos M., Oppóck A., Danba G. L. és társának és Herndl Brúnén: Stern M.

Nyilvántartóira 10 kr.

Megélhetés és becsület.

A megélhetés gondja folytonosan munkára, kitarásra ösztönzi az embert. Bizalommal, nagyobb reménnyel küzd, ezened az ember, hogy a társadalmi pozíciót magának biztosítsa.

A mai társadalmi fogalmak szertnt minden embernek maga iránt való legelső kötelessége az anyagiakban való előmenetelét r.unkálni, megélhetését biztosítani. És az emberiség saját jól fölfogott érdekében, buzgalommal igyekszik ezt megvalósítani, csak hogy ezer féle módon mozditja azt elő.

Innen van az, hogy több ember nem csinál lelkiismereti kérdést a megélhetés eszközeinek megválogatásánál.

Azt senki sem fogja elvitatni, hogy a tisztesség megélhetést leginkább a szorgalom, akaratosság, tisztakezűség által biztosíthatjuk, s ha szorgalmasak és tisztá kezűek vagyunk, remélhetjük, a mit csak a gondviselés adhat, nyújthat nekünk a segedelmet, melylyel becsületes igyekezetünkben megsegít bennünket. A társadalom jobbjai pedig tárt karokkal zárnak bennünket abba a kasztba, a hol tisztesség megélhetésünket munkálthatjuk s családunk jövőjét biztosíthatjuk. Még akkor is, még abban az esetben is, ha a világ baliétele félremagyarázza törek-

vésünket, a rágalmozó epébe mártott nyelve kicsinylőleg teszi meg nyilatkozatát: megnyugvást találhatunk lelkiismeretünk tisztaságában, melyről mindannyiszor vissza pattan az irigykedés, rágalom nyilvesszője s többször mint nem, az sebesíti meg, a ki elég vakmerő volt azt ellenünk irányítani.

Tapasztaljuk, hogy a becsületes munkást, kötelességét buzgalommal, kitarással, szorgalommal teljesíteni igyekvőt s a ki hamis keresetlől elfordul, éppen azok igyekeznek sárral dobálni, a kiknek arczáról egy elpárlástolhatatlan érzés pirja sugárik le s a kiknek a zsebében tisztességtelen uton összeharcsolt pénz cseng. Azok járnak fölemelt fővel, azok igyekeznek sokat mutatni, azok tudják keresni a feltűnést, a kik élelmes kapzsisággal szaporítják azt a vagyont, melyből némelykor csak azért gyakorolják a humanizmust, hogy port hintsenek a világ szemébe, s kierőszakolják annak becsülését.

A társadalom nem ritkán érdemtelten pazarolja becsülését, de többször megtörténik, hogy a felismert kapzsiságot sem itéli el szigoruan, mert az embert pénzéért, vagyonaért értékeli.

Magának a társadalomnak kellene lennie igazságos bírónak - a mely elítelné, mocsoktalan köréből számúzná azokat, a kik akár a szegény becsületes emberek tönkre juttatásával akár más tisztességtel-

len uton szerzett vagyonnal jog- és érdemtelenül dicsekszenek.

A társadalomban egész raj keletkezett immár, a mely folytonosan bünös spekulációkkal üzérkedik. Vannak, a kik előre fontolt szándékkal buknak meg, hogy ezzel a bukással kereskedőket károsítsanak meg, lázítsák a becsületes szaktársak közt óva, féltve őrzött bizalmat. Vannak, a kik olyan szándékkal vesznek kölcsönt, hogy azt sohasem fizetik vissza, azzal károsítják kezeiket s megnehezítik a becsületes embernek való kölcsönzést.

Szegény pir fut végig a becsületes ember arczán, mikor a mások vagyona után való kapzsi sóvárgást látja. Lesújtó társadalmi tünetek ezek!

Különfélék.

— **Gyászhi.** Nemestóthi Szabó György köz- és váltóügyvéd f. évi augusztus hó 4-én reggel rövid szenvedés után elhunyt Keszthelyen. A boldogultban Bernyák Károlyné urnő édes atyját gyászolja. A temetés nagy részvét mellett hatodikán ment végbe.

— **A helyes.** Goldstein Béla, a déli vasut csaktornyai állomásának főnöke a szombathelyi állomás főnökévé neveztetett ki. Helyére az igazgatóság a budai állomás helyettes főnökét Pilitz urat nevezte ki.

A „Muraköz” tárczája

Véres találkozás.

A branyiszkói vértürdőt megelőző éjszaka csunya, hideg zimankóval köszöntött be.

Zugott a szél, fagyasztó fergeteg tombolt. A tábortüzek hamvazó sziporkáját fölkapta a magasba s valahol az érvonalakon túl, a Schlieck táborára szórta le hamvát.

A honvédek félig dermedten, éhezve és fázzva kuncsorogtak a kietlen hőmezőn, a végtelennel látszó jégsivatagon s csoportokba verődve álmadoztak az édes otthon, a barátságos, meleg hajlékuknál.

Mindenkinek volt valami édes emléke a multból, a mire jól esett visszagondolni most, a közelebbi halál rémes éjszakáján.

A csendes, kihaltnak látszó tábor, északi vonalán, legszélső őrtüzek hamvadó parázsa mellett, két tíz közhonvéd ült a fagyos rögön s tekintetükkel elővédendeztek messze, az osztrák előőrök vonaláig.

Sokáig ülték szótlanul s hallgatják a tomboló vihar éles sikongását, míg végre egyikök panaszos, bánatos hangon megtörte a nyomasztó csendet.

— Nem tudom miért, de úgy érzem, valami sugja, hogy a nap ma utójára áldozott le fölöttem.

— Gábor!...

— És ez a sejtélem nem aggaszt nyugalommal tölt el, csak ha szegény anyámra gondolok.....

A halvány arcu honvéd ez utóbbi szavakra tenyerébe hajtá fejét s egy nehéz sóhajás szakadt föl lelkéből. Majd fölegyenesedett, kezét társának vállaira fonta s mélyen rezgő hangon mondá:

— Egy fájó, szomorú titkot szeretnék reád bizni, Dezső!

— Bátoran elmondhatod.

— Ezek óta hordom eltemetve mélyen, szenvedve annak gyötirő sulya alatt pokoli kínokat, de tovább már nem viselhetem, megöli a lelkem!

— A lelked?

— Azt!... Megáll a szívverésem s örület környéke, ha rá gondolok, hogy itt van mellettem, közlemben, az — osztrák hadseregben...

E szavakat a megdöbbenés fojtó némasága követte, mely percekig tartott.

— Sok idővel ezelőtt történt, Dezső, hogy egy dragonyos ezred állomásolt Váradon s az ezred legcsinosabb tisztje szivesen látott vendége volt a város egyik előkelő házának.

— Nos, ez mind csak természetes dolog, — válaszolt a másik, — különösen, ha véletlenül lány is volt a háznál!

— Volt, még pedig szép, ifjú leány, ki ma már egy szerencsétlen, sorsverte asszony, áldozata szerelmének, a dragonyos tiszt lelketlen-ségének...

— És ez a tiszt van itt a Schlieck táborában, a branyiszkói hegyen?

— Ez!... A nevét jegyezd meg jól. Ugy hívják: G ü n t h e r K á r o l y.

— S a titok, melyről beszélni akartál?

— Günther az én — a t y á m!

— Szent Isten!... s az a megcsalott leány!

— Ő az én szerencsétlen a n y á m...

A dühöngő zivatart bugást e pillanatban keresztlől harsogta a tábortüzek között, mely az őrváltást jelezte. A két jó barát komor gondolatokba merülve vonult be a zászlóaljhoz s ébreu várták meg a reggelt.

A branyiszkói híres napvirradatát.

Mikor a keleti égen felpírkadt a hajnal s az előbukkanó nap szétömlő sugarait a csillogó hőmezőn, a magyar hadsereg egy osztálya csatarendben állott a meredek hegy lábánál s Guyon ezredes kiadta az emlékeztető parancsot:

— Elöl dupla lenung; hátul kartács! Utánam fiúk!

A honvédek szemükre húzták a sapkát s a branyiszkói hegy füstbe és vérbe borult.

Két órai heves, emberföltötti küzdelem után Schlieck táborában takarodót luttak, futásnak eredt az osztrák armádia, csak egy kicsiny, elszánt csapat tartotta meg magát s szolgált fedezetül a bömblől agyuknak.

Guyon szuronyos rohamot vezényelt.

— Előre!

A fegyverek végső mordultak, azután dolgozott a szurony és a kard, patakokban omlott a vér.

De a csata meg volt nyerve.

Az utolsó szuronydőlést a bánatos honvéd, Gábor adta egy osztrák ezredesnek, kinek a zsebében talált papirokon egy név állt:

— „G ü n t h e r K á r o l y.”

.....

Milyen csudálatos idők is voltak azok!

Bibó Lajos.

— Athelyezés. Angyan Aurél csáktornyai köztisztviselőben álló h. plebános és zárdafőnök Varasdra a klerikusok tanárává helyeztetett át, helyére csáktornyai quardiáná Weber Vincze kanizsai vikárius választott meg. — Pemecz Xáver Zágrába, Purgieris Kvirin páter Zágrából Csáktornyára helyeztetett.

— Primiczia. Ehrenreich Nándor mura-szerdahelyi körjegyző fia Nándor e hó 5-én tartotta primicziáját. Sajnáljuk, hogy a szép ünnepekről csak elképzelt, tegnap kapunk értesítést, azért jövő számunkra voltak kénytelenek hagyni annak közlését.

— **Ségrádól írják.** Folyó hó 5-én ünnepele főt. Gadó Mátyás légrádi rk. plebános áldozárságának 25. évi jubileumát tisztelői és barátai körében, a kik szép számmal jöttek össze kitejezni az őszinte szeretett és ragaszkodás tiszta érzelmeit a hivatását oly fenégesen teljesítő pap a barátságát oly sokra becslő jó barát iránt. Elsőnek a község előljárósa és képviselőtestülete tisztelgett küldöttségileg kiknek szónoka Kovács Gyula községi jegyző szép és hatásos szavakban tolmácsolta a megjelöltek s egyben a város közönsége érzelmeit, kiterjeszkedve ami feledhetetlen tények és maradandó alkotásokra melyeknek az ünnepelt Légrádon töltött 22 évi lelkeskedési ideje alatt vezére s megteremtője volt. Azután az izr. hitközség Hirschl Arm n. elnöke, a tüzoltó testület pedig főparancsnoka vezetése alatt tisztelgett az ünnepelnél. Ma d. az egyesek, ismerősök jó barátok fejezték ki szeretése és üdvözlőváltataikat. Az ezüst mise délelőtt 10 órakor tartottat megőrizni közönség részvételével, a mely alkalommal főt. Filipecz Vincze imbroveczi és főt. Czimermann Ferencz alsó domborui plebános urak segédkeztek az ezüst misének. Mig az ünnepi szónoklatot főt. Golub János mura vidi plebános ur tartotta, mellyel remekül oldotta meg nehéz de magasztos feladatát. Az ünnepies isteni tisztelet végzetelén fényes s igazán lucullusi lakomára gyűltek össze a meghívott vendégek a jubiláns barát-ágos házában, akik között ott voltak Merkly Antal ur járási szolgabíró, Gayer Lajos ur ludbregi bérő, Hirschler Ödön ur az alsó domborui Ujlaky Hirschler és fiaik cég képviselője, a környék plebánosai, a környék előljárói a képviselőtestület, az izr. hitközség s a tüzoltó egyesület képviselői s még számos magán egyén, kik az ünnepelt házi gazda lekötelen barátsága folytán a legjobb hangulatban maradtak együtt az esti órákig, a mikor az önk. tüzoltó egyesület sikerült fáklyás zenével tisztelte meg a jubilánsot szerett elnökét. Igen sokat még vacsorára is visszatartott a kedves házi gazda, a mely alatt akkor érte el a jókedv tetőpontját s tartott a kora hajnali órákig, a mikor egy szép nap emlékével gazdagabban oszlott el a kedves társaság. Sok ilyen papot adjon még az Eg. Muraköznek és hosszú boldog étellel ajándékozza meg őket! Egy jelen volt.

— Felhívás. Azon t. tanító urak, a kik e hó 23-án megtartandó megyei tanítói közgyűlésen részt venni ohajtanak és ingyen szállásra igényt tartanak, sziveskedjenek ebbeli szándéukat velem minél előbb tudatni. Csáktornyan 1894. augusztus 10-én. Jenev Gusztáv az elszállásoló bizottság elnöke.

— **Jubiläum** Bottornyan folyó hó 5-én ünnepele az ottani plebános főd. Kollay Jeromos ur lelkeszi pályájának 50-ik évfordulóját. Már a kora hajnali órákban toracklóvások, harangozás és zeneszó jelezték a közönségben az ünnepélyt, melynek lefolyásáról röviden a következőket jelenthetem. Az egész község ünnepi dísz mutatott, az épületek nemzeti lobogókkal — a plebánia tér pedig egy gádagon díszített óriási diadalívvel — voltak ellátva.

Alig 8 óra után megindult a községi előljáróságok élén a tisztelgők nagy sora — a tüzoltók és sok jó ismerős. — A bevonulás az isteni tisztelethez oly impozáns volt, hogy azt leírni, alig lehet, oly nép tömeg — nemcsak a helybeli, hanem a vidéki fárakból is — lepte el a templomot és annak környékét, hogy azok számát 2 ezerre lehet tenni. A lelkeszi kar — csak nagyon kis számban volt ugyan képviselve — mindazonáltal az isteni tisztelet nagy pompával és négyes énekekkel végeztetett. Ez után következett a jubiláns ismert vendégszerető házában gazdagon terített asztal mellett a lakoma, melyen vagy 40 személy volt jelen. A toasztok nagyban folytak és alig értek véget, miglen a társaság a késő esti órákban széledezni kezdett.

— **Böttornyaról értesítenek** bennünket, hogy e hó 5-én tartottat meg Kollay Jeromos ottani plebános áldozárságának jubileuma a közönség és tisztelői nagy részvételével. A plebánia hívei küldöttségileg tisztelgett az ünnepelnél, Kollay Lajos vezetése mellett, aki a hitközség nevében szép beszéddel üdvözölte az ünnepeltet és átnyújtotta a hívők ajándékát, egy arany kelyhet. Az ünnepelt lelkesz könnyezve s meghatottan köszönte meg híveinek a szép figyelmet, kikkel mindig a legjobb egyetértésben volt, s — ugymond — egyedül az szomorítástól el, ha valakinek közülök szerencsétlenségében és bajában nem tudna segítségére lenni. Ezután a tüzoltó egyesület tagjai tisztelgett teljes díszben parancsnokuk vezérére alatt. Most számos lelkesz kíséretben teljes ornatusban megy az ünnepelt az Isten házába. Elöl a hívők serege zászlókkal, azután két sor koszorús leány, a nagyszámú rokonság és jó barátok. A baloldali alatt feszülettel kezében az ünnepelt halad körülvéve a gyertyavivők és a segédkező lelkeszek u. m. főt. Filipecz Lajos dekanovecz (manudaktor) — Berk Felix beliczei és Kollay Levin slaviczei plebános urak által. Az ünnepet az olár e őt érczes hangon intonálta a „Veni Sancte Spiritus“-t, ami után az ünnepi misét szolgált. A szent mise alatt szép szavakkal méltatta, szónoklata közben Kralits bottornyai kaplan ur az ünnepelt érdemeit. A kóruson Kernau bottornyai kantor vezetése mellett Schubert miséje adatait elő quartetben a legszebb sikerrel. A mise végén „Te Deum laudamus“ tartottat. Mise után az ünnepelt hazánál nagy ebéd volt, melyen Francics Károly főszolgabíró ur, az ünnepeltet, Kollai Jeromos jubiláns a papát, a királyt és az érseket éltette. Most muraközi szokás szerint Kecskés Ferencz szentmártoni plebános ur mint asztalrendező veszi át a szót, s teköszönőt teköszönőt ér. Az ünnepélyt emelte a diadalkapu, a mozsár durrogás és a közönség őszinte ragaszkodása és szeretete. S számos üdvözlő levél és sürgöny, érkezett: az ebéd aiatl a jó kedvet fokozták a perlaki zenészek, ugy, hogy a fiatalok tánczra penderül. Mi is hozzá járunk az ünnepélyhez azon őszinte óhajunkkal, hogy az Egk Ura jubiláns áldozárt, Kollay Jeromos urat hívőinek, rokonainak és barátainak örömeire és az egyház javára igen soká éltesse!

— **Meghívás.** Ő Felsője a király szilvétnap a alkalmából f. é. augusztus hó 18-án délelőtti 10 órakor a helybeli izr. imaházban ünnepélyes istentisztelet fog tartatni, mire az igen tisztelt közönséget teljes tisztelettel meghívja a csáktornyai izr. hitközség előljárósa

— **Csáktornyan,** f. hó 4-én végbe ment választások eredményét lapunk zártakor vettük, azért csak mintegy érintettük azt. A választásoknál, főleg a bírói, helyettes bírói és gyámi állás betöltésénél volt nagyobb küzdelem. Az eredményt Francics Károly főszolgabíró este 7 órakor hirdette ki, mely szerint Pruszác Alajos 224 szavazattal, Molnár József 171 szavazata ellenében választottat meg bíróvá. A helyettes bírói állásra Petrics Ignác 156 szavazatot kapott s így Megla István 225 szavazata mellett 79 szavazattöbbséggel választottat meg; a gyámi állást ugyancsak Petrics Ignácczal szemben 74 szótöbbséggel Benicsak Ferencz nyerte el. Pénztáros-

nak Deák József egyhangu szavazattal lett megválasztva tanácsosnak pedig Hirschmann Leó 287, Tódor József 284, Nuzsy Mátyás 283, Benedik Ede 242, Szeivert Antal 282 és ifj. Novák Ferencz 169 szavazattal választottak meg. A hivatali esküt az ujonnan megválasztott tisztviselők hatodikán délután 5 órakor tették le.

— **Meghívó** a zalamegyei általános tanítótestületnek Csáktornyan 1894. évi augusztus hó 23-án d. e. 9 órakor tartandó közgyűlésére, kapcsolatban dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos és tanfelügyelő ur zalavármegyei tiz éves mtködésének megünneplésével Tízgyorsorozat: 1. Elnöki megnyitó 2. Elnöki üdvözlő beszéd. 3. Üdvözlő költemény írta Körmeny Pál langvizi közs. elemi iskolai tanító ur. 4. Visszaemlékezések és irányelvek előadja dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos és tanfelügyelő ur. 5. Elnöki jelentés az egyesület egy éves működéséről. 6. A pedagógia a társadalom tükrében — felolvassa Hoffmann Mór nagykanizsai közs. polgári iskolai tanár ur. 7. A népisme (ethnologia) és a tanító — felolvassa Gönczy Ferencz állami elemi iskolai tanító ur. 8. Felméri pedagógiai rendszere — felolvassa Altmann Mór nagykanizsai izr. polgári iskolai tanár ur. 9. Indítványok tárgyalása E közgyűlésre a megyei tanítótestület tagjait s a tanügyi barátait tisztelettel meghívja, Zalaegecszeg, 1894 augusztus 7-én. Udvardy Ignác a megyei tanítótestület elnöke.

— **„D. K. E.“** perlaki kisedővodája javára f. é. július hó 8-án nyári táncestélyi alkalmával fellüfizetni sziveskedtek: Dr. Böhm Sidney 6 frtot, özv. Hirschler Jakabné 5 frtot Grész Alajos 4 frtot. Rubesch Sylvia Alberti grófnő 3 frtot. Ebenspacher Miksa 3 frtot. Dobrin Ignác 2 frtot. Kramarics Viktor 2 frtot. Verbanchics Nándor 2 frtot. Banelly Vilmos 1 frtot. Hirschler Ilona 1 frtot. Haris Károly 1 frtot. Dr. Kemény Fülöp 1 frtot. Lubics Károly 1 frtot. Mattesdorfer N. 1 frtot. Mittelhauser Ferencz 1 frtot. Szerneck Antal 1 frtot. Sostarics Pál 1 frtot. Peczek György 1 frtot. Verbanchich István 1 frtot és Filipics Lajos 50 frt. Ezen a jótékony czélra teljesített felüfizetésekért háas köszöneted nyilvánítja a „D. K. E.“ peolaki kisedővodájának felügyelő bizottsága. — Perlakon, 1894. augusztus 1-én. Dr. Böhm Sidney f. b. elnök Horváth Pál f. b. jegyző.

— **Gaspárics Imlek.** A folyamaton levő gyűjtésről legujobban a következő kimutatást vettük Perlakról: Perlaki tár saskör 10 frt, Perlak község 10 frt, Csészák József 2 frt, N. N. 10 kr. N. N. 5 kr, Csészár József 50 kr, Chityil Pál 50 kr, N. N. 10 kr, N. N. 20 kr, Z. Z. 20 kr, N. N. 10 kr. Az elemi fiúiskola V. VI. oszt. tanuló: tizen: 51 kr, összesen 24 frt, 26 kr. — Kostyál Ferencz főszolgabíró felhívása folytán: Kotor község jegyzője ivén: Kotor község 6 frt, Kele György 1 frt, Pollak Lipót 20 kr, Spiegel József 20 kr, Pollak Henrik 60 kr, Pataki Viktor 50 kr, Medvecz Lajos 30 kr, Vlascics N. 30 kr, Pollak Ignátz 20 kr, Kollay Rókus 1 frt, Braun Bernát 20 kr, Fuss Rókus 20 kr, Rózsai Mór 40 kr, Szalai Géza 30 kr, Somogyi György 40 kr, Gregurecz Antal 40 kr, Matos Mihály 10 kr, Vidovics Mátyás 10 kr, összesen: 11 frt, 10 kr. — S z t. M á r i a k ö z s é g k ö r j e g y z ő s é g e i v é n: S z t. M á r i a k ö z s é g 2 frt, Alsó Mihályovecz község 1 frt, Pavlicz Antal 5 kr, Kranjecz György 4 kr, Gaspárics Jakabné 5 kr, Wolf József 10 kr,

Musztár Simon 5 kr, Vlach Elek 5 kr, Vlach Tamás 4 kr, N. N. 5 kr, összesen: 3 frt. 43 kr. — Mura-Csány jegyzőjében: Mikloska Iván 10 kr, Grenya Mihály 10 kr, Pongrácz Tamás 10 kr, Pongrácz Verona 10 kr, Lepoglavcz Lénárd 10 kr, Schulz Sándor 30 kr, Spiegler Lajos 10 kr, Golenya István 5 kr, Bergovecz Iván 10 kr, Pongrácz Lőrincz 10 kr, Czvia György 5 kr, Kooosz András 5 kr, Fridrik Nándor 50 kr, Kis György 10 kr, Rechberger Jakab 10 kr, Meszáriec Bartal 10 kr, Ribics Máttyás 10 kr, Spiegel Albert 20 kr, Schulz Sámuel 10 kr, Varasanez Lénárd 20 kr, Polák Lázár 10 kr, Vadlja Balint 10 kr, Mura Csány község 2 frt, összesen: 4 frt 85 kr. — Mura Király körjegyzőségében: Mura-Királyról Fischl S. 20 kr, Verbanchich Nándor 20 kr, Mittelhauser 20 kr, Lubics 20 kr, Tánccs Ferencz 20 kr, Habus Pál 20 kr, Eisenstädter Károly 20 kr, Bihar János 10 kr, Kovács Antal 10 kr, Dobrin Ignác 30 kr; Dráva-Egyházi: Dráva-Egyház község 2 frt, Jaklin János 20 kr, Bedeninczki András 20 kr, Dolenez Jakab 30 kr, Kutnyák János 50 kr, összesen: 5 frt 10 kr Spos Károly által előzőleg kimutatva 60 frt 80 kr, együttes összeg: 109 frt 54 kr.

Gáspáris emlékoszlópra ujabban begyűlt összegek kimutatása. Kostyál főszolgabíró urhoz folytatólag a következő adományok folytak be: 1. Szoboticzai körjegyzőség 6 frt. 50 kr. melyhez járultak: Imrei Ferencz 1 frt, Bartal György, Szoboticza, Stefanecz, Vullaria, Orhovicza, Podbreszt, Derzsimorecz, Sztrelcz, Palovecz, Jurcevecz, Benkovecz 50-50 kr. 2. Mura-Vid jegyzősége 2 frt 20 kr., melyhez járultak Mura-Vid 2 frt, Végi Vincze, Szerbat Fülöp 10-10 kr. 3. Dráskovecz körjegyzősége 3 frt, melyhez járultak Dráskovecz, Csukovecz, Konyáry László 1-1 frttal. 4. Dekanovecz körjegyzősége 8 frt melyhez járultak Dekanovecz, Domasinecz Novakovecz, Tivadar Ferencz 2-2 frt 5. Alsó Domboru jegyzősége által 20 frt 20 kr, mely összeghez járultak: Alsó Domboru község 1 frt, Feletar István, Simonics István 20 20 kr, Ruzsák Márton, Horváth Antal, Szmolek István 10-10 kr, Pichler Imre, Kohn Károly, Utasi József Rezsek Ferencz 30 30 kr. Szlamek József, Vörös János, Miszer György, Igrez Mártonné, Goldschmied József 20-20 kr, dr. Szabó Zsigmond 1 frt, Hochwarth Vilmos 60 kr, Mayer Mór 20 kr, Neustadt Bernadt 1 frt, Kengyel Ferencz, Kmetyko Gyula, Korber János, Rosenfeld Ede, Hajdinyák Jakab, Vámosi Tivadar, Hajdinyák István 30-30 kr, Schwartz Simon, Stefics István, Horváth Vincze, Lóke Lajos 50-50 kr, Ruzák János, N. N. 20 kr, Ujlaki Hirschler és fia 5 frt, Hirschler Henrik 2 frt Hirschler Ödön, Schlesinger Izidor 1-1 frttal. A perlaki gyűjtőbizottságnál begyűlt összesen 149 frt 44 kr.

Haza hírek. Grácban a Szt-Mihály templomnak új harangja felhúzás közben lezuhant s a rajta ülő építőmestert és egy másik új harangot összezuaszt. Vihodnán szénaraktás közben egy parasztgazda a villába osett és a rettenetes szurás folytán, mely a nyakán jött ki, három nap múlva szenvedett ki. — A hovéd szobor mellé diszes parkot készítenek, vasráccsal környezve. — Lu gos mellett öt fürdőleány közül kettő a Temesbe fuladt, hármát egy kertész mentett ki a mély vízből. — Moszlatinán a kolerin járványos jellegét öltött. — A

Kossuthszoborra eddig 171 257 frt 83 kr. gyűlt össze — Fonyódt mellett egy első rangu fürdőt épített Zichy Béla gróf a Balaton mellé. — A Dunaa folytonosan tartó szárazság miatt rohamosan apad; az aldunai részen a közlekedés beszüntetésétől félnek. — Zentán a cigány primásnak a leánya háromszor mérgezte meg magát, kétszer megmentették, most meghalt. — Succia harmincz napi koplalás befejeztével Budapestről Olaszországba ment.

A közönség köréből.*

Válassz.

A „Muraköz” ez évi 30. számában egy hír jelent meg, nem is tudom, miféle czim alatt, a melyre most miután a körülményeket teljesen ismerem, — kötelességem válaszolni. — Nem régiben egy 5 tagból álló kupaktanács ült össze, hogy elégtételt szerezzen magának ott, hol a tanács tagjai a hibásk. — De igen, igen csaldótk, mert meg mindig igaz az a régi közmondás: „na ki másnak vermet ás, maga esik bele.”

A már említett szamban a többi közölt éjjeli lovagok” és rablótámadásról van szó. — Ez érdekes!

Oh szegény karaván! talán Afrika pusztáiba képzelte magát, mikor társulatod ismert tagját a legnagyobb illemmel elhívták? És hogy tudta ezt rablótámadásnak deklarálni. — Lehet hogy a nagy félelemben másra nem is gondoltál miut rablókra, — és mikor emberi hangot hallottál — ezt is annak vélted. — Hiszen elegendő voltok! — és mégis egy emberi hangtól annyira megijedtetek; pedig meg nem is változott, — — — a karavánoknak bátraknak kell lenni és mindenre készen! és ti!

De miért hívták félre amaszt? Azért, hogy feleljen arra, a mire kötelessége lett volna — és ő ... hallgatott. Mert mindenki arra legalább — a mit másoknak mond, — ha tud, mint ő tudhatott volna — és ha lehet, mint neki kellett volna, — elelni tartozik, ha kérdőre vonják, pláne, ha a kérdőzt illeti, a hogy itt illette.

Az elhívott tag, a véletlen folytán menekült meg a rablótól” (L. Muraköz 30 sz.) Véletlen? Ha most véletlen, egykor kellett, hogy valami történt. És ez igaz? Mi lesz a felelet?

Utazásuk közben, mint mindig, Isten keze alatt vagyunk, pedig egyik tagja a karavánnak oly csunyán tud káromkodni. Ez is urhoz illő dolog?

Tanulja meg a karaván, hogy jó hírét mindenki őrizze, és másét ne bántsa és tudásra szánt idejét ne mások rágalmazásával töltse, ugy szintén ne küldözze a „karaván” tagjait, hazug híreket viendő másokhoz.

Jó, hogy felhívta a helybeli rendőrséget az éberségre, legalább az urcosok illedelmesebben viselik majd magukat az ucsán.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki sem tartalmi tekintetben felelősséget nem vállal a Szerk.

Nyilttér.*

Utóhangok a folyó hó 4-én Csáktornyan végbe ment városi Előjáróság megválasztásáról:

Ugyanis a Csáktornyan megválasztani kívánt Előjáróságot, Csáktornya város valaminat az ahhoz tartozó külközségek mélyen tisztelt polgársága kebeléből két pártnak intézői képviselték; vagyis a haladópart és az ugynevezett elmaradópart léptek egymással szemben akcióba. Erős küzdelem után a választás eredménye az lett, hogy a felvilágosodott elemekből álló haladópart lett a győztes, vagyis ennek a pártnak választópolgárai részéről kijelöltek lettek nagy szavazattöbbséggel és a közönség teljes meglegedésére, Csáktornya város Előjáróivá megválasztva; mig ellenben az elmaradópart, daczára annak, hogy eme part intézői a választás megtörténte előtt a teljes

győzelmet hirdették és biztosították választó polgártársaikkal — megbukott. És ime az elmaradópartnak bukása szülte az utóhangokat. I eme, most már a meglegedetlen pártnak egyes tagjai, uton utfélen azt kürtölik, hogy a haladópart intézői, választó polgártársaik fölött befolyást, az ugynevezett pressiót gyakorolták és hogy továbbá választó polgártársaik szavazatát pénzért megvásárolták.

Mélyen tisztelt Polgárság!

Az elmaradópart egyes tagjainak eme kifakadásai nem egyebek egy alapalan hazug és felháborodást keltő rágalomnál azon eljárással szemben, melyet a haladópart tiszteletreméltó tagjai választó polgártársaikkal egyetemben, a közös érdekében tettek. Különben pedig igen is beigazolható ténykörülmény, hogy az elmaradópart egyes tagjai voltak azok, a kik a választó polgárság szabadválasztói jogaik és akarataik fölött ugyancsak az ugynevezett erkölcsi pressiót gyakorolták s határozatot adtak egyes választó polgártársaikkal arra nézve, hogy független választó polgári jogaikat ne a haladópart részére merészeljék érvényesíteni, hanem ellenkezőleg az elmaradópart által kijelöltekre adják szavazataikat. Mégis továbbá az elmaradópart volt az, a ki a már létesített és létesítendő intézmények eltörlése és a régi rendszer visszaállítását célzó jelszó alatt a választó polgártársak között, még a választás megtörténte előtt, mintegy két hónapon át szónoklatokat tartott, gyülekezett s annak 99 tagból álló közreműködői, a választókat folyton igazgatták s az egész választási idő alatt oly becsmerlő kifejezésekkel illették a haladópart egyéniségeit illetve a volt Előjáróságot, a mi egyáltalán, ha szabad és független választók! jellemre nem vall. Sőt ellenkezőleg, eljárásukkal önönmaguk értékét, ugy látszik tán egész öntudatlanul, — igyekeztes alább szállítani A mi pedig a törvények korlátok közt megtartott és befejezett választási eljárást illeti, az elmaradó bukott part jelesei, ama híresztelésekkel lépnek legujjabban fel a választó polgárság közt, hogy a nézetük szerint sérelmes választás ellen, a mi egyáltalán injjúkre nincs, felebbezéssel illetve jogorvoslattal fognak élni, — vagyis ily uton kívánnak még mindig a Polgárság közt imponálni s a haladópart választó polgárait izgalomba ejteni. Csak hogy sajnos, ezuttal tett kifogásaik és híreszteléseik alig ha fogja tudni, egy 12 éven át a város érdekeit képviselő és ujabban megválasztott Előjáróságot megbuktatni s azok ismert érdekeit pellengére tenni.

Különben pedig e város igen tisztelt közönsége, teljesen nyugodt lehet választó polgártársaik által teremtett helyzettel és az általuk megválasztott Előjáróival. Hisz ők lévén Csáktornya város vezéregyéniségei és szereplői, tehát az erkölcsi felelősséget öket terheli. Miután pedig a megválasztott Előjáróság, választó polgártársaik teljes bizalmát bírja, ennélfogva tehát Eljen a haladópart és az általa megválasztott Előjáróság!

Te neked pedig elmaradó part, Isten veled! 568 1-1

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

FELELOS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF

S urednikom može je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tične se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jozsefa** urednika vu Čakoveu.

Uredništvo:

Kajšara **Fisohel Filipova** kam se predplata i obmane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je :

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obmane se poleg pogodbe i faj računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki otijeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik : „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Historija i zemljopis.

IX.

Věra.

Tak je pustil Bog, neka se ljudski rod razvija naravnim načinom, pri čem je pro misel njegov vendar ravnal. Bog se je morat takaj javljati čovjeku i opominati ga, neka nezaboravi na nevmetelnu si du'u i zadnji cilj po smrti, pri čem je i pošiljal ljudem svo e poslanike, bilo to čovjeka bilo angela, ter tak nazvešćal zveličitelja i očitov val kaj i kakva je njegova volja. Osobito odebral si je jednu familiju i njezin potljji narod, da čuva věro obavljenti božji nayuk i zakon. Otec, i potljji otec oteov bil bi gospodar i bil duhovnik, koji je narod i puk svoj vučil nayuk i zakon božji, a vu ime svoje i svojega naroda Bogu rekel svećanu molitvu i alduval dar. Tak je dugo bivalo. Potljji, kad se je narod razrasel i naobrazil, odebralo se za duhovnu službu posebno koljeno naroda, po imenu duhov niki. Ali kak su došli ljudi na to, da su zaboravili na jednoga pravoga Boga i počeli poštuovati krive boge? — S prvine su vsi ljudi verovali samo vu jednoga Boga; nu jer je Bog nevidljivo, iskal je čovjek kak bi si leze Boga držal vu pameti i njega se brže eštil. Sunce itak gleda s neba, kak da je oko velikoga Boga, k tomu miluje ono zemlju: kaj bi anda prvlje, nego klanjajući se i moleći Bogu obrnul se k suncu? děti pak i vnukom pokazuvati pustom vu

njega, veleći da Bog vse vidi i zna. Koljeno po koljeno došlo je vremenom na to, da sunce drži za samoga Boga, mesec pako i zvezde za menjše bogove. Ogenj za oblač noga vremena imal je za moljenja i klanjanja samo opominjati na sunce, nu potljji, osobito kad je i ogenj čudna stvar i tolike čudne moći, počeli su i njega poštuovati kak božju moć i nazadnje kakti boga.

Pazeći i gledajući puta i hod zvezdah i zvezdovnih prilikah, počeli su ljudi n im nadavati imena životinje, a poštujući zvezde, preneli su stovanje na samu životinju. Zdignuli su životinju vu nebo, i zatim potegnuli su ju dolje; pak se ponebesanoj i poboženoj poklonili jesu. Tak je dalje išlo, da skoro već nije bilo zvěri ni živo tinje, koja nebi bila obožavana.

Dokle su narodi zabludili vu takovu štovanju, moreš suditi ako znaš: da su mudri i umjetni Misirci ili Egipconci vu prvom varasu svojem, vu velikom hramu (cirkvi) poštuvali i obožavali črnoga vola. Pripovedali su si i bajali najmre, da je veliki i dobri njihov bog, koj je zemljom dugo i srećno ladal i vnoze vezidal varaše, vumrl, a du a mu odisla vu vol imenom Apis, vu kojem su ga našli i cirkvu zezi dali. Takov Apis, kad bi, Bog oprosti vumrl, onda je narod se za njim žaloval, dok duhovniki nisu našli novoga mladoga Apisa, i njega s velikim veseljem nastanili su vu cirkvu.

Nemogući si čovjek pomisliti duha zvun kakti da ima tēlo, počel je zato is,

toga Boga i njegove moći slikati (malati), nek slika i kip na njega se živo zmisle; nu kaj je s prvine čovek štval samo kakti kip bož i, potlašnje pokolenja počeli su se pred takvim kipom kakti pred Bogom klanjati.

Rimljani i Grki brojili su svoje boge na vnoze jezere. Povrh toga vpeljavali su med boge kakti polboge ljude onakve čudne bajke, kakov je budi na pēldu rećeno, vu pesmi i pripovesti takaj za malo né Kra ljevic Marko.

Potrēbno je ravno zapametiti si: da se to vse nije ni onda držalo za prave boge, nego se je poštuvalo kakti spodobе višjih bitjah, pak silah i moćih. Bilo je ljudih poganah né malo, koji se ořez vse to priznavali samo jednoga velikoga Boga, ter kr vobožtvo i poganstvo nije bilo pov sud jednako zlo.

Ar nigdar nisu za veru držale vse fele naroda jednako, niti verovali vsi s istoga zroka i razloga. Visoke i duhovite misli samo su za duh, za razsvētljen i naućen duh; a čim je menje duha, tim se jakše kak po jeden čovjek tak i poves narod grabi za stvar, grabi za kaj se oko i vuho grabi. A po svojoj naravi čovjek je privr žen na obožavanja — Krivobožtvo je vera surovoga naroda, a poštuovanje jednoga duhovitoga neizmernoga i vsemogućega bitja je vera naobražena naroda. Čim je bival najobraženiji narod, tim je jakše vse do vad al na jednoga boga, i obredom i nava dom bogoštovnom podmetal ljepše misli i

Z A B A V A.

Čudnoviti štublak.

U selu D . . . su bile pri jednom dobro stojećem ali opet ne bogatem seljaku gosti. Kćerka Rozika je išla za muža Roka, sina jednog domaćeg i opet dobro stojećeg seljaka. Kad su vienćani i ostali gosti iz cirkve došli; te si za stol posedali, spazili su na sredini stola štublaka, sa crvenimi i bielimi vrpćami (pantleki) i jednim vienćem na pokroven okinčenoga stati. Svi su bili znati željni, kaj taj prazen štublak ovak liepo nakinćeni tu na sredini stola znamenuje, ali nitko se nije ufal prvi pitati, svaki je čekal na drugoga dok bu pitel, jerbo je tu cielu stvar svaki zagonetkom držal.

Svatbeni obed iliti gostovanje, akoprem izobiljen, jedan krat je, kak sve drugo na sviatu, k-koncu došel, ali štublaka se još nitko nije doteknul niti za njegovo znamenovanje pitel. Teda negda se stane zarućičin otec i reče:

„Dragi moji gosti! Iz vaš h očih sem mogel videti, da ste svi znatiželjni, kaj ov prazen štublak znamenuje i zakaj ovak liepo

nakinćeni i ovienćani ovde stoji. Pošto znam, da ovu zagonetku mi nitko nebi mogel riešiti, hoću vam ju sad ja odgonetnuti.“

„Kada se je ova dievojka koja danas ovde kakti zarućnica siedi, rodila, zaključil sem ja i moja žena, mladenkina mati najme, ona dva polića mlieka, koji u taj štublak vleznu, za našu kćer svaki dan prodati a za to dobljene novce za nju na stran metati. Ako je na koncu lieta gde koj forint od stotinjeće falel, to smo onda tih par grošev iz svojega dodeli, za da bu podpuna stotinjaća te smo onda cielo, svake godine metnuli u štedionu (šparkassu) gde je onda uložena glavnica opet kamate nosila i ovak kapitala kapitala rodil. U našem gospodarstvu se je ovo malo novac svaki dan moglo posve lakko na stan metati. Kad nam je kćerka dorasla bila, predali smo joj toga štublaka i rekli, da oni novci, koje svaki dan za ov štublek mlieka dobi, su ujezini. Ona je sada sama, kak prije mi za mlieko dobljene groše spravijala i čuvala i tak je iz tih mliečnih krajcarov kroz dvadeset liet došlo tri jezere forinti skupa, koji budu sada skup s štublakom u njezino novo gospodarstvo putovali i onde viedeni diel k-ostalomu imetku mladen cov satinjavali.“ Zatim se obrne proti mladencom te veli: „Držite mi ovoga štublaka

u poštenju, jer on je k-vašoj sreći znatno podpomogel!“

Ovak je govoril zarućičin otec a mnogi od prisutnih svatov si je misli: „Ah da bi samo i pri nas doma jeden takov štublak se nahadjal!“ — Ali miesto takovog štublaka se gusto krat nahadja vinski vrć i šganićna flaša, koji još nikada nisu nikaj prišparati, nego dapaće potepti pomogli.

Čudnovato snuboćenje.

U liepu kćerku niekog bogatog trgovca se je ne davno zaljubil jedan mladi željeznički činovnik te je imal tu sreću, da je i ona njega ljubila.

Kad se je posljednji krat svojom dragum razgovoral, te žalostno joj očitovao, da ima malo nade, da bi njezin bogati otac njemu siromaku hotel svoju kćer za ženu dati, hrabrila ga je ona, da nek samo posve zaufano ota joj za ujezinu ruku prosil, samo jedino je to, da kad bu ga otac za njegove odošaje i imetak zpitaval, onda neka bu odprti i neka nikaj nezata i, jer samo na taj način se bude njezinomu otcu dopal, a ako bi samo jednu laž povedal, s

namere. Ali istina je i to, da je daleko pretežna velina takaj vu naobraženih narodih vu vnojem pogledu krivo o Bogu i božijem vladanju mislila, i da je pokvarena volja ljudska za vsaku strast i zloču imala vu redu bogovah i božicah svoj uzor i zagovor. Lažec, vkanjitelj, tat imali su izgovora i molili su se za svoje čine bogu Merkuru, bludniki su se zaklanjali za svoju božicu Veneru, preljubniki za više bogov i božicah. iste čedomorke (žene, koje su svoju decu vmarjale) imale su od nekud svoga boga Moloha. Kada zlim, opakim delom misli narod počtovati boga, nemre niti drugač biti, nego da se zla navada, zločest običaj i opačina prevrgne vu žiće, vu drugu narav ljudsku. Po nekud izrodila se bila med istim vučeni i ugladjenim narodom ljudska narav tak, da dete nije poznavalo oca ni majke, ni rod roda, niti se je moglo dati na veru ljudsku. Nije tomu bila sama sobom kriva vera krivobožka, nego nevera Jer za vučeneše fele naroda prosvetljen razum bil je krivobožku veru ostavil i držal obrede (ceremonije) samo kakti narodne običaje, a volja za veru jednoga Boga i njegov zakon, kak ga razum kaže, bila prepokvarena; za nevučene pako i surove fele naroda izvrgli se bogoštovni čini vu zlo delo i nepodobščinu.

Nije Bog prepustil pustoj sudbini ni plemenah krivobožkih, nego promisel božji i nje vladal: razsvetli vu duši dužno spoznanje. kak bi valjalo pravo i bogomilo delati, pak je vsaki slednji čovek imal toliko milosti božje, mogel znati toliko vere i toliko obdržavati zakona Bogom vu dušu mu zapisana, da se je na račun zveličitelja mogel zveličiti. Veliki čudesni dogodjaji i blagodati i kaštige božje, mudri i krépostni ljudi vu vsakom su narodu i navék delovali kakti glas božji. Po takovom, dokle nam hi torije pripovédaju, vidimo sbilja vu onih vremenih vnoju preljepu krépost i divnih krépostnih.

Puno je držala narode na vuzdi mudrost grčka, rimska, misirska i indijanska; nu do taj čas popucale sveze i karike, i do ti čas se društvo ljudsko razklimalo, dok nisu duhoviti mudroznanci zakrinuli: „Ili mora prepasti svét, ili Bog mora pos-

tati zveličitelja“. Taj kak su već nekoji mudroznanci sami previdli i rekli, mora da bude Bog sam. Došlo je vreme Bogu Zveličitelju, i eno stupil je prav onda na zemlju!

(Drugi pat dalje.)

Secundicije u Podturnu.

Velika i osobito liepa svečanost se je prošle nedelje, dne 5 o. m. obavila u Podturnu. Veličastni gospodjn plebanuš Hieronym Kollay služil je taj dan svoju zlatnu mešu te tako obložaval petdeset godišnjicu svojega mešništva.

Dugi je to niz godinah u kojih mlad i kriepak človek svoju pretežku svećeničku dužnost, negledeč na dan, noć, liepo ili grdo vrijeme, više krat i sam bolestan, prama zdravim i bolestnikom savestno izvršava dok ostaru. Nije to lahko sadanje vrijeme svećeničkom biti, ona raznovrsna bezobrazna napadnja na sv. crkvu i veru, kojih danas toliko ima, da bi se pravi kršćenik razplakati moral, izdašno kakti pravi soldat Kristušev suzbijati te pogana usta bezbožnikah razkuživati svojimi molitvami u doprinešenoj žrtvi svemogućem Bogu.

Kakti mladić od dvadeset i četiri godinah, slab na tielu ali kak željezo jak duhom, nastupil je godine 1844. naš predragi svećar svoju svećeničku dužnost te se je kroz niz petdesetih godinah junački boril proti svim bezvierskim napadajem na sv. mater crkvu i na povierene mu ovčice — svoje farnike. Pak kakov je iz te ljute borbe izišel? — Ljuta borba uništuje jakost tiela te ga skrše. A jeli je i dragog nam svećara skrhalo.

Gledi ga! Tu mu dohadja izaslanstvo farnikov po vodstvom domaćeg g. bilježnika Ljudevita Kollaya, koj ga liepog govorom u ime fare i občine oslovi te dar, sastojeći iz zlatnog keljha i patene u ime zahvalnosti i štovanja od strane farnikov preda?

Svećar se med suzami svojim farnikom zahvali te med ostalem reče, da je uvijek bil med njimi zadovoljan i vesel, jedino bi ga razalagostilo, kad kojemu izmed njih u njihovoj tuži i nevoljinebi bil mogel pomoć pružiti.

Evo zatim izaslanstvo ognjogasecv u paradi opet pod vodstvom svog vojvode g.

Ljudevita Kollaya, na kojega oslovljenje se opet svećar kratko ali jezgrovito zahvali.

Sad su ga videli i čuli, pak kakov je, jeli ga je borba tolikih godinah skrhalo?

Eno gleda ga dragi čtevec! Sad Ti ide u potpunom svećeničkom ornatu u processiji pod slavolukom pred farovskim domom podignutem u crkvu. Napred farniki ga zastavami, zatim dva reda ovenčanih dievojica a napokon mnogobrojna rodbina i prijatelji. Uz bok mu stupa kakti mauctor Velečastni gospodjn Filipič, plebanuš dekanovski, a kakti asistenti fungiraju velečastna gospoda Berk, plebanuš belčki i svećarov nečak Levin Kollay plebanuš slavetički. A svećar? Sigurnim korakom kriepkog tiela eno sa kvičom u ruki koraca kakti kakov mladić pod baldahinom. Veličina i jakost duha nije dopustila skršiti tielo — on koraca veselo cil, zdrav i — bi reći, mlad u crkvu.

Došavši pred oltar jakim i kriepkim glasom intonira „Veni sancte spiritus!“ te cielu svetu mešu kakti kakov mladić odpeva.

Pod sv. mešum oslovi u prodiki kratkimi, ali liepimi i prigodnim riečmi domaći gosp. kapelan velečastni g Kralič sve ara, iztaknuvši njegove zasluge i zahvalnost farnikov.

Na koru se orgulami izvrstno aprovadjajuči, odpeva Schubertova meša u quartetu pod vodstvom i orgulanjem domaćeg izvrstnog organiste Kermana, kojemu uboženi trud na čast neka služi.

Sa „Te Deum laudamus“ i blagoslovom bude crkvena svečanost sada dovršena.

Poslje sv. meše sakupila se rodbina i mnogobrojni prijatelji svećara, preko trideset ih, u farnom domu k-obedu, kod kojega su pod gruvanjem mužarah zaredale zdravice, jedna liepša od druge. Prvu izreče pogl. gosp. Vrantits, veliki sudac čakovački, u kojoj je predočil dugi rad svećeničkih dužnostih svećara. Drugu izreče svećar papi Leonu XIII. Trču opet izreče svećar njegovom Veličanstvu premilostivomu kralju Ferenc Jožefu Konačno četvrtu izreče opet svećar Nadbiskupu zatrebačkomu Dr. Gjuri Posiloviću.

Kada su ovime službene zdravice bile dovršene, prevržene stola ranateljstvo veleč. gosp. Kečekš, plebanuš St. Martonski, te je obed u najlepšem redu, zasladjen liepimi zdravicama, u najlepšem redu tekel.

poslie bi se njezin otac za njega pri drugih opital te bi na njegovu laž došel, onda bi ciela stvar za naveke bila izgubljena i otac im svoju privolu nikada nebi dal, jer on samo ljubi odprte, pak makar i siromaske karaktere, a nad sve mrzi potmajne prilizavce i lažec. Ovak anda podruženi, otide mladi činovnik domov, gde je cielu noć nes pavajući premislaval, kak bu to kaj zutra išlo i jeli bu povoljno izpalo.

Drugi dan u jutro se hiti u svoju najlepšu odeću te žestoko kucajućim srcdem se odputi k bogatomu trgovcu, gde je sledieći dialog (spomenek med dvemi) počel:

„Dobro jutro!“
 „Dobro jutro! Kaj je njihova želja?“
 „Odprto rečeno — došel sem za ruku vjehove kćerke prosit.“
 „Ta — a — a — k. Imaju kakvoga imetka?“
 „Neimam baš nikakvoga.“
 „Onda imaju sigurno dugov?“
 „To imam!“
 „A koliko?“
 „Tak po priliki jedno osam sto forinti.“
 „Morti su i ovu, koju sad na sebi imaju na vjeru kapili?“
 „Žalibože i to je istina.“
 „Oni su mi eudnoviti snubok!“
 „Njihovo priznanje ne veseli.“

„A jeli njih moja kćerka hoće?“

„O je, ona me hoće.“

„Vi dva bi valjda hoteli zmojemi novci živeti.“

„Ah to bi nam vrlo, drago bilo, jer ja imam kakti željeznički činovnik samo osam sto forinti plaće.“

Trgovac skima zglavum te pozove svoju kćerku u sobu, koja mu potvrdi, da ovoga, ovde nazočnoga gospoda iz cieloga srđca ljubi.

„Tak — tak — Ti ga anda već više vremenom poznaj?“

„Poznam, dragi tatek.“

„I ti ga poznaj kakti poštenoga čovieka?“

„Sigurno! Drugač ga nebi ljubila.“

„Ti valjda poznaj i njegovu familiju?“

„Ah dragi tatek, poznam, to su Ti svi sami vriedni i pošteni ljudi, s kojimi se buđi dičil i pred cielim svietom na nje držal, kad šnjimi u rodbinstvo stupiš.“

„No ja napokon neimam nikaj prot toj šenitvi,“ veli na to stari gospon te ide k-kasi, iz koje vzeme deset stotinkih, ove preda svojemu budućemu zetu i veli: „Tak, sad idi najprije i poplati svoje duge. Ob-

poldan dojdeš sim k-obedu, pak ako buš Ti jedan krat svoju kćer zamuz davat, to Ti onda željim, da bu Ti prvo poznanstvo sa Tvojim zetom faleše, nego je moje.“

Istina je.

U niekom društvu hotel je nieki grof liečnika svoje gospe malo navijati, pak jer se taj doktor najbolje u ženske bolesti razmel, zvali su ga svi ženskim doctorom, polag toga pako bil je uvijek i k-porodom i ostalim ženskim bolestim, kakti u toj struki savršen, zvan. — Rečeni grof anda hotel ga je iz obiesti smiešnim napravati te mu veli: „Gospodn doktor, oni su ravnič vučen čoviek, ali ja bi se ipak hotel zavladati, da oni neznaju, kak dugo žena diete nosi?“

„Ja mislim, da ja to znam“, — odgovori doctor — „nego ja bi se zavadjal, da oni gospodjn grof to neznaju.“

„Oho!“ — veli na to grof — „žena nosi diete devet mieseci.“

„Ne, gospodjn grof, — zaključil sad liečnik — „žena diete nosi tak dugo, dok samo zna hoditi.“

Naravski, da je sad smieh bil na doctorovoj strani, a grof ga više nije bockal.

Em. Kollay

Svečaru su još pod obedom nazdravili veleč. gosp. Erkinger, plebanuš semelinski, koj si je prijatelja iz susedne biskupije po hodio te mu čestitak došao i u ime rodbine pogl. gosp. Rok Kollay brat svečarov. Na koncu još je pod obedom prispiela telegrafičkim putem čestitka Hirschler iz Dubrave.

Da pod obedom nije manjkala i ciganska muzika, razumieva se samo po sebi. Preložki muzikaši su svoje lučice neumorno vlekli te svojim izvrstnum igrum i mlajšinu na ples osokili.

Ovak se svršila je svečanost secundicijah u Podturnu, koja će avim prisutnim dugo u pameti ostati a svečaru dovknjemo „Ad multos annos“ Živio nam mnogo godinah na veselje rodbine i prijateljah i hasen sv. matere crkve.

Em. Kollay.

KAJ JE NOVOGA ?

Koliko je do vezda kovana krunah ?

Glasom izvešća peneznih kovnicah vu Beču i Kremnicu nakovano je od septembra 1892. do 21. juliuša 1894. ljeta milijunah forinti vu krune :

	Vu Beču	Vu Kremnici	skupa
Po 20 krunah	131.249	80.010	211.259
Po 10 „	—	10.361	10.361
Srebernih „	38.679	16.637	50.316
Po 20 filira	7.395	4.543	11.938
Po 10 „	3.176	1.842	5.018
Po 2 „	0.917	0.367	1.284
Po 1 „	0.190	0.067	0.257
	176.606	113.113	290.433

Čela zalihah nakovinah krunah i drobnih penez krunske vrédnosti iznosi anda 290,433 000 forinti.

Naredba

vu predmetu odkaza i odkupa državnih notah po jednu forintu a. vr.

Pokehdoh je na temelju ovlasti dobivene vu zak. čl. XXIV. ljeta 1894. koji je denes stupil vu krépost, sklopljena izmedju vlade zemaljah krune magjarske i vlade kraljevinah i zemaljah zastupinah vu carevinskom véču, nagodba glede odkupa državnih notah od 200 milijunah forinti a. vr., to sporazumno sa ministrom fiuancijah vu carevinskom véču zastupanih zemaljah odredjujem odkaz i odkup po cesarskoj i kraljevskoj zajedničkoj središnjoj (centralnoj) blagajni (kasi) izdanih od 1. juliuša ljeta 1888. datiranih državnih notah po jednu forintu a. vr. uz sljedeće modalitete :

1. Državne note po jedan forint neće se počemsi od denešnjega dana više izdavati.

Kraljevske orsačke kase i uredi, kak goder i cesarske i kraljevske zajedničke kase i uredi nemoreju počemsi od denešnjega dneva više izdati njih nahadajuće se ili onde unilazeće se državne note po jedan forint austrijskove vrédnosti.

2. Glede ovih državnih notah po jedan forint a. vr. denes postojeća ona obćenita abvezanost, da se državne note imaju pod ldotež primati, prestaje danom 31. decembra ljeta 1895.

Ove se državne note imaju anda vu privatnom prometu primati vu nominalnoj vrédnosti, odnosno vu platežnoj vrédnosti koja je §. 22. z. čl. XVII: 1892. ustanovljena, samo do uključivo 31. decembra ljeta 1895.

3. Na kr. orsačke kase i uredi, kak goder i ces. i kr. zajedničke kase i uredi dužni su ove orsačke note po jedan forint a. vr. primati pod platež još do 30. juniuša

1896., a orsačke kase, kojim su povjerene agende kasah za mēnjanje, kak god i ces. i kr. zajednička središnja kasa dužna je primati iste i vu cilj mēnjanja na druga zakonita platežna sredstva, ali ta platežna sredstva nemogu biti orsačke note.

4. Počemsi od 1. juliuša ljeta 1896. do 31. decembra ljeta 1899. primati će se ove orsačke note po jedan forint a. vr. samo kod orsačkih kasah, kojim su povjerene agende kasa za mēnjanje i kod ces i kr. zajedničke središnje kase (blagajne) vu cilj mēnjanja na druga zakonita platežna sredstva, ali ta platežna sredstva nemogu biti orsačke note.

5. Poslje 31. decembra 1899. neće se ove orsačke note po jedan forint a. vr. više odkupljivati, ter će izmakom ovoga termina prestati vsaka obveza orsaga vu pogledu ovih orsačkih notah.

Vu Budimpešti, 24. juliuša 1894.

Kraljevsko magjarsko ministertvo fiuancijah.

Katolička akcija.

Budimpeštanske novine javljaju o katoličkoj akciji, koja se već opaža vu pojedinih varmegijah, a ide za ustrojenjem i organizacijom nove središnje konservativne stranke, koja bude pri sljedećih vseobćih izborah za zastupničku hišu postavila svoje kandidate. Ovih danah priposal je knez Livije Odesalchi pismo svećenstvo nitranskoga dekanata, vu kojem pismu opominje knez protivnike cirkvenih i političkih reformah, da se kaj više približe i sjedine, pri čem da valja ostaviti na strani vsaku vjersku i narodnosu protivnost. On iztiče veliku potrebu organizacije središnja konservativne stranke ter je već sam prevzel vu svojoj okolici zadaću, da izpelja organizaciju ove stranke, ter je vu taj cilj ustanovil dotični okružni odbor, komu je on prezeš. Knez se ufa, du se budu ovakovi odbori za organizaciju stranki ustanovili po čeloj zemlji. Glede odaslanja velike katoličke deputacije kralju, da ga zamoli, nek uzkrati sankciju cirkveno-političkim zakonom, predlaže „Magy. All.“, da se na jeden stanoviti dan pozovu vu Budapeštu zastupniki svih katoličkih obćinah, ter se ovde organizuju kakti odaslanstvo kralju. Time bi se izbeglo, kakti da agitira samo niže svećenstvo, dočim bi se s druge strane ojačalo dinastičoco čuvstvo i osigurao moralni uspjeh.

Položaj vu Europi.

Papa Leo XIII. razgovarjal se je ovih danah sa rumunjskim poslanikom Labovaryjem glede položaja vu Europi. Izmedju ostaloga je sveti otec naglasil, da ga sa svih stranah sveta nagovarjaju, da podigne svoj glas vu prilog vseobćega svetskoga mira. Pred dvema meseci je ovakov pokušaj nahadjal još uvěk na prěčke i potežkoće. Osobito Francezka neće o tom, da čuje. Ipak se je on vezda odlučil, da izjavi vu prilog mira ; zato je izdelal osnovu za encykliku, koja bude potrebovala vseobće razoruženje. Ova bude enciklika izašla za one, koja bude za mesec dana obznanjena, a ticala se bude spojenja „sizme“ sa Rimom. Ako se i nemogu očekivati i odmah praktične posljedice od one papinske poslanice, to bude ipak moralni upliv pape vu prilog vseobćega mira biti od vrlo velike važnosti.

Kolera vu Galiciji i vu Rusiji.

Po statističkom izvestju austrijskog zdravstvenog véčaz zbatežalo je vu Galiciji od kolere vu razdobju od 7. aprila (kad se je kolera prvi put pojavila) do 31. juliuša 687

personah, od kojih je 325 vumrlo. Najviše su zaraženi kotari Zaleszczyki i Borszczovo.

Zadnje vésti o koleri vu Rusiji glase vrlo nepovoljne. Vu Petrogradu je od 22. do 28. juliuša zbatežalo 463., vumrlo 126 ljudi; vu Kronstadtu zbatežale je 33, vumrlo 19 ljudi; vu Varšavi od 15. de 21. juliuša 120 zbatežalo, 61 mrtvi; vu guberniji petrogradskoj 415 zbatežalo, 60 vumrlo; vu guberniji varšavskoj 366 zbatežalih, 183 mrtvih. Kolerom je zaraženo još dalnjih 13 gubernijah.

Orgulje notre-damske cirkve vu Parizu.

Ove parizke orgulje se vezda popravljaju s temelja. Ove su orgulje jedne od najvećih na svétu, a kak se dokazuje najpodpune e, kaj ih ima. Orgulje imaju 86 igarah na 110 registrah i 5 klaviaturah s jednim pedalom. Zvun toga ima 21 pedal za pojedine dele i 6000 žveglah, od kojih su najvećše 5 metrov visoke. Orgulje obsižu 10 oktavah, tojest vse glasove, kaj ih more ljudsko vuho razabrati. Vse su udesbe na orguljah takove, da se igra vrlo leško.

Pucki učitelj 90 ljet star samoubojica.

Dneva 14. juliuša na večer dogodilo se je čudno i grozno samoubojstvo vu Igló-u. Devetdeset ljet stari penzionirani učitelj Gulyás Janoš legel je najmre na šinje, a dojduci šnelcug tak je prešel prěk starca, da mu je glavu zevsema od trupla odtrgel. Vu njegovem šepu našli su ovu notaciju : „Mislim, da je devetdeset ljetah za jednoga učitelja dosta. Sudbina je već predosta zmenom delata komedije“.

Umorstvo vu Pečuhu.

Vu Pečuhu vmorjena je 30. juliuša neka stara gospa Ana Graf. Kakti ubojica odkrit je i vlovljen kočijaš Ivan Feld. Starica je živela samotno i jednostavno, ter je ves svoj imetek, do 100.000 forinti ostavila varašu Pečuhu.

Neprijatelj izgovorah.

Nezdavnja je na Rigi Kulnu boravil nek gospon, koji je bil izvanredno nezadovoljen. Došel je da vidi izhod sunca. „Vezda sam već po tretji put ovdí — i navěk vid m samo meglu — i meglu“, zagrmel je on kelneru. „Ali gospodine, odgovoril je kelner, im mi nemremo . . .“ — „Nikakovih izgovorah“, prekinul ga gospon, „Ja toga netrim. Donesite mi knigu za pritožbe.“

Uvoz talijanskoga vina.

Prvih pet meseci ovoga ljeta prispelo je vu Fiumu 290 849 hektolitrov talijanskoga vina, anda za 56.196 hektolitrov više, nego li vu istom razdobju prestešnoga ljeta.

Šume Horvatske i Slavonije.

Šume Horvatske i Slavonije zauzimlju denes — kak javljaju „Erdészeti Lapok“ — 2 666.375 katastralnih mekot, anda 36% čće zemlje. Od ove količine šume odpada 740.035 katastralnih mekot ili 28% na privatni posjed, — 719. katastralnih mekot ili 27% na vlastništvo imovnih obćinah, — 577.346 katastralnih mekot ili 22% pripada varašom, odnosno obćinama, — 544.281 katastralnih mekot ili 20% na orsački posjed, a napokon 85.560 katastralnih mekot ili 3% na vlastništvo horvatskog svećenstva.

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5,25	— 5.75
Zab	Zob	5	5.50
Rozs	Hrż	4	— 4.50
Kukoricza 6	Kuruza stari	6	50
uj	novi		
Árpá	Ječmen	5	—
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga	zúti	4	—
Vegyés	zméšan	4	—
Lenmag	Len	10	—
búkkön	bikes	6	—

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	óra	Percz	Gyors- posta- és vegye-vonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv
"	Délben	11	39	"
"	Éjjel	10	07	postav.
"	Reggel	5	52	vegyesv.
Pragerhof felé	Reggel	6	06	postav.
"	Délután	4	15	"
"	Éjjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv.
"	Délután	4	20	"
Varazsádig	Este	10	17	"
"	Délben	11	44	"
Bobára	Reggel	6	05	"
Egerszegre	Délután	4	28	"
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	5	51	postav.
"	Délután	4	01	"
"	Éjjel	1	14	gyorsv.
"	Este	9	32	vegyesv.
Pragerhof felől	Reggel	4	36	gyorsv.
"	Délben	11	29	postav.
"	Éjjel	9	55	"
Varazsdról	Reggel	4	22	vegyesv.
"	Délután	3	50	"
Zágrábról	Délelőtt	11	17	"
"	Este	9	30	"
Egerszegről	Délelőtt	8	52	"
Bobáról	Este	9	42	"

ODGOVORNÍ UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 król 11 frt 65 krig postabér és vammen-tesen, sima, csikos, kockázott és mintázot-takat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnya-latban.) Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

**A helybeli gőzmalomban
több**

szoba-butor

estleg egyes darabonként sza-
badkézből eladatik.

Felvilágosítást ugyanott.

570 1-1

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékszerész Csák tornyán,

Főtér, az új lakareképzézárt épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

**SVÁJCZI ZSEBÓRA-
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.**

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a leg-
olcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett

Legjobb szerkesztű svájci zsebórák.

Falisingaórák.

HIRDETÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy
Csáktornyán, a Szent-Ferenczrendek házában (Főtér)
Mayer János-féle

fodrász és borbély üzletet

1894. évi július hó 1-én átvettem és azt a kor igényeinek megfelelően berendeztem.

Midőn a fentieket tiszteletteljesen tudatom, kérem a nagyérdemű közönséget becses megjelenésével szerencsételni és részemről azon bizto-sítást venni, hogy legfőbb törekvésem lesz a belém helyezett bizalmat közmegelegedésre kiérdemelni.

Teljes tisztelettel

Bujanics Sándor

fodrász és borbély.

559 3-3

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy helyben az Iskola-utcában, özv. Márczius Józsefné urnó házában, e hó végén,

divat-, kézmű- és rövidáru-kereskedést

nyitok, a hol kalapokat, cipőt, nyakkendőket, fehérneműt s e szakba vágó egyéb cikkeket is árusítok.

Több évre terjedő helyi tapasztalataim s elegendő tőke képesítenek engem arra, hogy a legkényesebb igényeket is minden irányban kielégítsem. Abban a reményben vagyok, hogy ugy az áruk minősége s olcsósága, valamint a nagy választék mellett figyelmes és lelkiismeretes kiszolgálat által, a közönség tetszését is sikerül kiérdemelnem. Miért is jóakaratu támogatásáért előlegesen is esedezem.

Magamat s üzletemet a n. é. közönség kegyes jóindulatába ajánlván, kiváló tisztelettel vagyok

567 1-3

Zrínyt Viktor.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak Báán András és neje Mihály Anna Zalaújvári lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 36 frt 40 kr tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbíróóság területén lévő zalaújvári 452 tk. 47/2/a hrsz. a. 160 frt; zalaújvári 44. tkv. 333. hrsz. a. 108 frt, 343. hrsz. a. 55 frt; 48/a. hrsz. a. 72 frt; és 293. hrsz. a. 165 frtra becsült ingatlanokra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1894. évi augusztus hó 29 ik napján délelőtti 10 órakor

a zalaújvári község bíróságánál dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével a megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron aló is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy sz 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előigemes elhelyezéséről kijelölt szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kir. jbróság mint tkvi hatóság.

Csáktornyan, 1894. július hó 6 án.

H i r d e t m é n y.

A csáktornyai állami tanítóképző-intézet köztartásához szükséges

hus, kenyér, zsemlye és liszt

beszolgáltatása verseny útján, vállalkozóknak adatik ki.

Felhivatnak tehát a jogosult iparosok, hogy ajánlataikat

f. évi augusztus hó 22-ig

az intézet igazgatóságánál adják be.

Csáktornya, 1894. évi augusztus hó 1-én.

Margitai József

igazgató.

566 1-2

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házban VI., Váci-körút 57^a sz.

K Ü H N E E D E

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

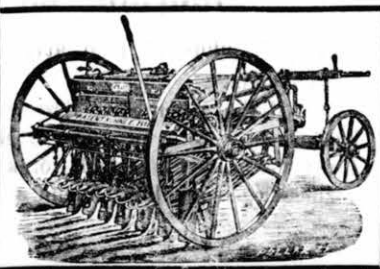
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL” legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-fele nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kitunó szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő

munkaképesség.
VENTZKY-féle FÜLLESTÖK.
Szecekska- és repavágók stb.
Árjegyzékek bérmentve.
Főraktár:
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től saját ház VI., Váci-körút 57^a

Szagtalan és nyomban szárado

Valódi csakis fél és 1 Kilos üveg-palackokban.

határozottan Christoph-féle lakk kérendő.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Ichetővé teszi, hogy a szobák a mészolás alatt i használatossáknak, mivel a kellőmetlen szag és a lassú, ragadó száradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerülteszik. Emellett a használatos olyan egyszerű, hogy kiki maga végezhesse a munkát. A palack motyasárgával feltöltésű, anélkül, hogy elvesszené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,

sárgabarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmasok régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolás stb; van azután

színtelen fénylakk (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajföldökkel már beázott egészen új pallókra való. Csak fényt ad, s emellegva nem fűdi el a famozást.

Postacomag, körülbelül 30 négyzetdmtr. (két közepesnyágú szobára való) 5 frt. 90 kr. vagy 9⁰ márká. A követően megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A be-ásklásnál tes.ék jól vigyázzni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyármányt sokféle utánozók és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk megtalálása és egyeztetli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Zürich.

Csáktornyan :

GRANER TESTVÉREKNÉL.

Szőlőoltványok és Amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű „Sándortelep Újvidéken” f. é. November havában, Riparia, Portalis, Solonis és Jacques alanyokra készült.

500,000 darab fásajtványainból a tökéletesen összefert példányokat, jutányos árak mellett eladásra bocsátja.

Ez idén a legjobb bel- és külföldi bor- és csomogeszőlőfajokból 420 fajnál több került cjtás alá, és alólított teleptulajdonos kívánatra, bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. cz. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szivesen átküldi.

A telep zöldajtásokkal is szolgálhat nem különben; — mint cjtási czelekre mint pedig iskoláztatásra alkalmas amerikai alanyokkal Riparia, Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris különféle válfajaiából, — mint sima, mint pedig gyökeres vesszőkkel — nagyobb mennyiségekben; — végre a már hordképes ojtványokból az cjtésalyok is eladásra kerülnek.

Adamovics Sándor

Újvidéken.

564 2-5